

Виконання рішень про конфіскацію майна

У рамках правопросвітницького проекту Міністерства юстиції України «Я МАЮ ПРАВО!» державні виконавці столиці консультують щодо виконання рішень суду.

Що таке рішення суду?

Рішення суду – це акт, ухвалений іменем України, яким закінчується розгляд справи в суді. Судовими рішеннями є: ухвали, рішення, постанови, судові накази. Судові рішення є обов'язковими до виконання на всій території України.

Коли рішення набирає законної сили?

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, якщо апеляційну скаргу не було подано.

Порядок виконання рішень суду на користь держави, в тому числі щодо конфіскації майна регулюється Законом України «Про виконавче провадження», Інструкцією з організації примусового виконання рішень, затвердженої наказом Міністерства юстиції України (далі - Інструкція) та іншими нормативно-правовими актами.

Конфіскація майна може бути застосована виключно за рішенням суду у випадках, обсязі та порядку, встановлених законом. Конфіскація майна може призначатися за тяжкі та особливо тяжкі злочини лише як додаткове покарання і тільки у випадках, прямо передбачених у санкції статті, за якою кваліфіковане діяння засудженого.

Згідно положень статей Кримінального кодексу України, конфіскація майна полягає в примусовому безоплатному вилученні у власність держави всього або частини майна, яке є особистою власністю засудженого.

Виконання покарання у вигляді конфіскації майна здійснюється державною виконавчою службою за місцезнаходженням майна відповідно до Закону України «Про виконавче провадження».

Під час виконання таких рішень державний виконавець повинен дотримуватись вимог ст. 11 Закону України «Про виконавче провадження» щодо неупередженості, своєчасності і повноти вчинення виконавчих дій.

При пред'явленні виконавчого документа до виконання разом з ним подається копія протоколу вилучення майна, що підлягає конфіскації, або довідка про відсутність такого майна.

В постанові про відкриття виконавчого провадження строк для самостійного виконання рішення боржнику не надається. Виконавчий збір не стягується.

Після одержання виконавчого листа державний виконавець негайно перевіряє наявність майна засудженого, зазначеного в опису, виявляє інше майно, що підлягає конфіскації та складає акт опису та арешту цього майна. При наявності довідки про те, що опису майна не проводилося, державний виконавець вживає заходів до виявлення майна засудженого, що підлягає конфіскації шляхом направлення запитів до органів Міністерства доходів та зборів, органів Державної автомобільної інспекції, реєстраційної служби

тощо та перевіряє майновий стан боржника за останнім місцем його прописки, проживання, місцезнаходження майна.

У разі виявлення майна державний виконавець складає опис цього майна. В разі застосування конфіскації всього майна – необхідно говорити про його розшук у різних місцях знаходження, і в цьому випадку загальний акт опису може складатися з актів опису в окремих приміщеннях, де мешкала особа, а також включати акти опису в окремих приміщеннях.

З метою недопущення випадків заниження вартості майна, що підлягає конфіскації, доцільно для його оцінки залучати суб'єкта оціночної діяльності, відповідно Закону України «Про виконавче провадження».

Згідно Інструкції майно, що підлягає конфіскації та реалізації, вилучається державним виконавцем у боржника.

У разі якщо майно вилучено іншим уповноваженим органом, воно вилучається державним виконавцем у цього органу в тому випадку, якщо таке майно може бути реалізовано згідно з вимогами Закону.

Вилучена іншим уповноваженим органом готівка за дорученням державного виконавця перераховується цим органом до державного бюджету на вказані державним виконавцем рахунки. У дорученні зазначаються: найменування органу ДВС, реквізити судового рішення про конфіскацію цієї готівки, прізвище, ім'я та по батькові державного виконавця, строк виконання доручення, обов'язок цього органу щодо надання державному виконавцю підтвердження про перерахування коштів. Повідомлення про перерахування коштів є підставою для закінчення виконавчого провадження.

Реалізація конфіскованого майна здійснюється в порядку, визначеному Законом України «Про виконавче провадження».

Не підлягає конфіскації майно, що належить засудженому на правах приватної власності чи є його часткою у спільній власності, необхідне для засудженого та осіб, які перебувають на його утриманні. Перелік такого майна визначається законодавством України. Частка майна засудженого в спільній власності з іншими особами, яка підлягає конфіскації, визначається судом.

Для оцінки нерухомого майна, транспортних засобів, повітряних, морських та річкових суден державний виконавець залучає суб'єкта оціночної діяльності – суб'єкта господарювання, який провадить свою діяльність відповідно до законодавства України.

Після підготовки звіту про оцінку майна державний виконавець ознайомлює з ним сторони виконавчого провадження. Якщо сторони згодні з оцінкою або в разі відсутності письмових заперечень, майно передається на реалізацію. Для цього орган державної виконавчої служби укладає з організатором аукціону договір, яким доручає реалізацію майна організатору.

Варто звернути увагу, що відповідно до Інструкції кошти, що надійшли на депозитний рахунок від реалізації конфіскованого майна, перераховуються до державного бюджету протягом трьох робочих днів з дня надходження цих коштів.

Після виконання виконавчого документа про конфіскацію майна державний виконавець робить відповідні відмітки про виконання і повертає його відповідному суду.

Вищевказаним порядком передбачено, що майно, якість якого не відповідає вимогам стандартів, небезпечно в санітарно-епідемічному відношенні або яке не пройшло відповідного випробування, карантинної обробки чи непридатне для реалізації, продукти харчування та іграшки для дітей віком до 7 років у разі відсутності супровідної документації за висновком відповідної експертизи підлягають переробці або знищенню (утилізації) з урахуванням ступеня зносу та фактичного стану.

Знищення (утилізація) майна проводиться у присутності членів комісії, яка утворюється з представників органу державної виконавчої служби, митного органу, органу державної податкової служби та фінансового органу.

За фактом знищення (утилізації) неякісної та небезпечної продукції складається акт за встановленою формою, який підписуються особами, що брали участь у знищенні (утилізації).

Управління державної виконавчої служби
Головного територіального
управління юстиції у місті Києві
Петришина Юлія Сергіївна